

Monumentnummer*: 520030

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 18 december 2001
Kadaster deel/nr 82632/43

Woonplaats* Dorst
Gemeente* Oosterhout
Provincie* Noord-Brabant

Kadastrale gemeente* Oosterhout
Sectie* K
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1190

Omschrijving**

Inleiding.

Voormalig BRANDSPUITHUISJE annex GEVANGENIScel uit omstreeks 1910 in Ambachtelijk-traditionele bouwtrant. Het object is centraal en goed bereikbaar gelegen in de kom van het kerkdorp Dorst in de nabijheid van de Rijksweg van Breda naar Tilburg. Het is met de noklijn van het dak evenwijdig aan de straat gelegen en behoort bij de brandweerkazerne aan Kapelerf 2. Het is niet meer in gebruik.

Omschrijving.

Het in kruisverband gemetselde brandspuithuisje annex gevangeniscel beslaat een rechthoekige plattegrond en telt één bouwlaag en een kapverdieping onder een met gesmoorde bouletpannen gedekt zadeldak. Straatgevel van twee traveeën met onderlangs een gepleisterde plint en bovenlangs een geprofileerde, overstekende goot op bakstenen klossen, opgenomen in een muizentandlijst van gele verblendsteen.

Gevelopeningen onder rond- en segmentboog met gecementeerde aanzet en sluitstenen. Dubbele, opgeklampte inrijpoort met smeedijzeren beslagwerk in de rechter travee. Steekankers. Linker gevel met opgeklampte entree deur onder rondboog met detaillering als voornoemd, en een ventilatieopening. Steekankers. In de achtergevel twee betrialiede valvensters onder rollaag en met bakstenen afzaten. Rechter gevel blind.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In de ruimte achter de dubbele inrijpoort van de rechter travee was onder andere een mobiele brandspuit gestationeerd waarmee men in geval van brand snel ter plekke kon komen. De spuit werd bediend door de vrijwillige brandweer. Dit deel wordt door een muur afgescheiden van de linker travee, indertijd gebruikt als cel waarin wetsovertreders tijdelijk in verzekerde bewaring werden genomen.

Waardering.

Het voormalige brandspuithuisje annex gevangeniscel is van algemeen belang. Het object heeft cultuurhistorische waarde. Het is van belang als bijzondere uitdrukking van de sociale en bestuurlijke ontwikkeling van stad en dorp aan het begin van de twintigste eeuw. Daarnaast is het van belang voor de typologische ontwikkeling van brandspuithuisjes en gevangencellen. Het object heeft ensemblewaarden. Het is van belang als markant onderdeel van de historische bebouwing aan het kapelerf en de historisch-functionele samenhang met de brandweerkazerne aan Kapelerf 2. Daarnaast is het van belang vanwege de stedenbouwkundige situering op een centraal gelegen, gemakkelijk bereikbare locatie in het centrum van Dorst.

Het object heeft zeldzaamheidswaarde vanwege de unieke combinatie van functies en omdat veel brandspuithuisjes in Noord-Brabant in de loop der tijd zijn verdwenen.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Overheidsgebouw

Functie

Brandspuithuisje